

Startside>Familierechtige forhold og arv>Skilsmisse og separation

Den originale sprogudgave af denne side [lt](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Swipe to change

litauisk**Skilsmisse og separation**

Litauen

1 Hvad er betingelserne for at opnå skilsmisse?

Et ægteskab kan opløses efter ægtefællernes fælles overenskomst, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

Der er gået over et år, siden ægteskabet blev indgået.

Ægtefællerne har underskrevet en skilsmisseoverenskomst (bodelling, børnebidrag osv.).

Begge ægtefæller har fuld retsevne.

I de tilfælde, der er omhandlet her, opnås skilsmisse efter en forenklet procedure.

Et ægteskab kan opløses, hvis en af ægtefællerne indgiver en begæring herom til byretten (*apylinkės teismas*) i den retskreds, hvor vedkommende har bopæl, forudsat at mindst en af følgende betingelser er opfyldt:

Ægtefællerne har været separeret i over et år.

En af ægtefællerne er blevet umyndiggjort ved dom, efter at ægteskabet blev indgået.

En af ægtefællernes opholdssted er fastslået som ukendt ved en retslig afgørelse.

En af ægtefællerne afsøner en fængselsdom på over et år for uagtsomt at have begået en strafbar handling.

Skilsmisse på grund af den ene eller begge ægtefællers ansvarspådragende adfærd. En ægtefælle kan begære skilsmisse, hvis ægteskabet er brudt sammen på grund af den anden ægtefælles ansvarspådragende adfærd. En ægtefælle anses for at bære ansvaret for ægteskabets sammenbrud, hvis den pågældende i væsentlig grad har misligholdt sine forpligtelser i ægteskabet, jf. bog tre (familieret) i den litauiske civillovbog (*Civilinis kodeksas*), og dermed har gjort samlivet umuligt.

Et ægteskab formodes at være brudt sammen på grund af den anden ægtefælles ansvarspådragende adfærd, hvis den pågældende er blevet dømt for en overlagt strafbar handling, har begået ægteskabsbrud eller har udvist en adfærd, som udgør misbrug over for den anden ægtefælle eller andre familiemedlemmer, eller har forladt familien og ikke har taget sig af den i over et år.

Sagsøgte i skilsmissesager kan anfægte sin ansvarspådragende adfærd og kan fremlægge bevis for, at sagsøger er ansvarlig for ægteskabets sammenbrud. Når retten har bedømt sagens omstændigheder, kan den erklære, at begge ægtefæller er ansvarlige for ægteskabets sammenbrud. Finder retten, at begge ægtefæller bærer ansvaret for ægteskabets sammenbrud, er følgerne de samme som for opløsningen af et ægteskab efter fælles overenskomst.

2 Hvad anses for skilsmissegrund?

Et ægteskab afsluttes, når en af ægtefællerne afgår ved døden, eller når det opløses ved rettens mellemkomst. Et ægteskab kan opløses efter ægtefællernes fælles overenskomst, på begæring af en af ægtefællerne eller på grund af den ene eller begge ægtefællers ansvarspådragende adfærd.

3 Hvilke retlige følger har en skilsmisse med hensyn til:

Et ægteskab anses for at være opløst fra den dag, hvor skilsmisedommen får retskraft. Senest tre hverdage efter skilsmisedommens afsigelse skal retten sende en kopi af dommen til det lokale folkeregisterkontor, som registrerer skilsmisssen.

3.1 de personlige relationer mellem ægtefællerne (f.eks. efternavn)?

Efter en skilsmisse kan en ægtefælle bevare sit giftenavn eller vende tilbage til det efternavn, han eller hun havde før ægteskabet. Når et ægteskab opløses på grund af en af ægtefællernes ansvarspådragende adfærd, kan retten på den anden ægtefælles anmodning forbyde den ægtefælle, hvis forhold har givet anledning til skilsmisssen, at bevare sit giftenavn, undtagen hvis ægtefællerne har fælles børn.

3.2 deling af ægtefællernes formue?

Delingen af ægtefællernes formue afhænger af formueforholdet mellem ægtefællerne, som kan fastslås af retten eller ved ægtepagt. Såfremt der ikke foreligger en ægtepagt, reguleres spørgsmålet af de almindelige bestemmelser om ægtefællers formueforhold. Bestemmelserne om ægtefællers formueforhold er fastsat i kapitel VI i del III i bog tre i civillovbogen (*Civilinis kodeksas*).

3.3 ægtefællernes mindreårige børn?

Hvis en af ægtefællerne ejer den fælles bolig, kan retten bestemme, at den anden ægtefælle skal indrømme en brugsret og lade den anden ægtefælle blive boende i den fælles bolig, hvis der er mindreårige børn, som fortsat skal bo sammen med den pågældende efter skilsmisssen. Brugsretten forbliver gyldig, indtil barnet/børnene bliver myndige. Såfremt den fælles bolig er lejet, kan retten overdrage lejekontrakten til den ægtefælle, de mindreårige børn skal bo hos, eller til en ægtefælle, der er uarbejdsdygtig, og kan lade den anden ægtefælle udsætte, hvis han eller hun er blevet pålagt at bo for sig selv.

3.4 forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle?

Når retten afsiger dom i en skilsmisssesag, vil den også tilkende underholdsbidrag til en tidligere ægtefælle, der har brug for støtte, medmindre spørgsmålet om underholdsbidrag er behandlet i en aftale, der er indgået mellem ægtefællerne. Ægtefæller har ingen ret til underholdsbidrag, hvis deres formue eller indkomst er tilstrækkelig til at sikre deres fulde underhold. Det lægges til grund, at en ægtefælle vil fremsætte krav om underholdsbidrag, hvis den pågældende har et mindreårigt barn født i ægteskabet boende hos sig, eller hvis han eller hun er uarbejdsdygtig på grund af alder eller svagt helbred. En ægtefælle, som ikke har kunnet få en uddannelse (fuldføre sine studier) på grund af ægteskabet og familiens fælles interesser eller behovet for at passe børnene, kan kræve, at den anden ægtefælle afholder omkostningerne til at fuldføre vedkommendes studier eller omskoling.

Den ægtefælle, hvis forhold har givet anledning til skilsmisssen, har ikke ret til underholdsbidrag.

Ved tildeling af underholdsbidrag og fastsættelse af beløbet skal retten tage hensyn til ægteskabets varighed, behovet for underholdsbidrag, begge de tidligere ægtefællers aktiver, deres helbredstilstand, alder og arbejdsevne, hvor sandsynligt det er, at en arbejdsløs ægtefælle kan finde beskæftigelse, og andre væsentlige omstændigheder.

Underholdsbidrag nedsættes, tildeles tidsbegrænset eller afslås, hvis en af de følgende omstændigheder foreligger:

Ægteskabet har varet i under et år.

Den ægtefælle, der har ret til underholdsbidrag, har begået en strafbar handling, hvor den forurettede er den anden ægtefælle eller vedkommendes pårørende.

De økonomiske vanskeligheder hos den ægtefælle, der har ret til underholdsbidrag, skyldes vedkommendes retsstridige adfærd.

Den ægtefælle, som har anmodet om underholdsbidrag, har ikke bidraget til at forøge de fælles aktivers værdi eller har bevidst skadet den anden ægtefælles eller familiens interesser, mens ægteskabet bestod.

Retten kan kræve, at den tidligere ægtefælle, der har fået pålagt at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle, stiller passende sikkerhed for, at denne forpligtelse vil blive opfyldt. Underholdsbidrag kan tilkendes som et engangsbeløb eller i form af regelmæssige månedlige ydelser (rater) eller en overdragelse af aktiver.

Hvis en ægtefælle begærer skilsmisse på grund af den anden ægtefælles umyndighed, skal den ægtefælle, som indleder skilsmissesagen, betale for den umyndiggjorte ægtefælles behandling og pleje, medmindre udgifterne hertil afholdes af staten.

En retsafgørelse om underholdsbidrag kan tjene som grundlag for, at der kan gøres udlæg i sagsøgte aktiver. Såfremt den tidligere ægtefælle misligholder sin forpligtelse til at betale underholdsbidrag, kan vedkommendes aktiver realiseres efter den gældende lovbestemte procedure.

Såfremt den tidligere ægtefælle, som havde fået pålagt at betale underholdsbidrag, afgår ved døden, overgår forpligtelsen til den pågældendes arvinger, i det omfang arvens størrelse gør det muligt, og det gælder, uanset på hvilken måde boet behandles.

Hvis en tidligere ægtefælle, der har fået tilkendt underholdsbidrag, dør eller gifter sig igen, ophører betalingen af underholdsbidrag. Ved dødsfald overgår retten til at kræve efterbetaling eller betaling af endnu ubetalte underholdsbidrag til den tidligere ægtefælles arvinger. Såfremt det nye ægteskab opløses, kan den tidligere ægtefælle søge om genoptagelse af betalingen af underholdsbidrag, forudsat at den pågældende forsørger et fællesbarn eller passer et handicappet barn fra sit tidligere ægteskab. I alle andre tilfælde går ægtefællen fra det efterfølgende ægteskabs pligt til at betale underholdsbidrag forud for den tidligere ægtefælles pligt hertil.

4 Hvad betyder det retlige begreb "separation" i praksis?

Når retten afsiger en dom om separation, har ægtefællerne allerede ophævet samlivet, men deres øvrige rettigheder og forpligtelser bortfalder ikke.

Separation kan være første skridt mod skilsmisse. Det betyder dog ikke, at ægtefællerne ikke må genoptage samlivet. I modsætning til hvad der gælder ved en skilsmisse, må separerede ægtefæller ikke gifte sig igen, da de ikke er lovformeligt skilt.

5 Hvad er betingelserne for at opnå separation?

En af ægtefællerne kan indgive en begæring til retten om separation, såfremt visse omstændigheder, som måske ikke afhænger af den anden ægtefælle, betyder, at deres samliv er blevet utåleligt/umuligt eller i væsentlig grad kan skade deres mindreårige børns interesser, eller hvis ægtefællerne ikke længere ønsker at bo sammen. Ægtefællerne kan i fællesskab indgive en begæring om separation, hvis de har underskrevet en separationsaftale, der regulerer deres mindreårige børns boligsituation, underhold og uddannelse, deling af deres formue og deres gensidige underhold.

6 Hvilke retlige følger har en separation?

Separation påvirker ikke ægtefællernes rettigheder og forpligtelser i forhold til deres mindreårige børn; de bor blot hver for sig. Ved separationsbevilling skal retten altid træffe afgørelse om deling af ægtefællernes aktiver, medmindre dette er fastsat i en ægtepagt. Retsvirkningerne af en separation for så vidt angår ægtefællernes formueretlige stilling indtræder fra det tidspunkt, hvor sagen indledes. Medmindre en ægtefælle betragtes som ansvarlig for separationen, kan vedkommende fremsætte en begæring til retten om, at separationens retsvirkninger med hensyn til ægtefællernes formueretlige stilling tillægges tilbagevirkende kraft til den dato, hvor ægtefællerne faktisk ophævede samlivet. Afgår en af de separerede ægtefæller ved døden, efter at separationsbevillingen er bevilget, bevarer den efterlevende alle en efterlevende ægtefælles lovfæstede rettigheder, medmindre retten har lagt til grund, at den efterlevende ægtefælle bærer ansvaret for. Den samme regel gælder, hvis retten bevilger separation på grundlag af en fælles anmodning fra ægtefællerne, medmindre andet er fastsat i parternes separationsaftale. Den efterlevende ægtefælle kan dog ikke arve den afdøde ægtefælles bo. Når retten træffer afgørelse om separation, kan den pålægge den ægtefælle, hvis forhold har givet anledning til separationen, at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle, hvis den pågældende har behov for støtte, medmindre spørgsmålet om underholdsbidrag er blevet afgjort i separationsaftalen mellem ægtefællerne.

Separationen bortfalder, hvis ægtefællerne genoptager samlivet, og de ved deres samliv bekræfter, at de har til hensigt at leve sammen permanent.

Separationen bortfalder ligeledes, når retten træffer afgørelse om ægtefællernes fælles begæring om at bringe separationen til ophør og ophæver sin tidligere separationsafgørelse.

Ved genoptagelsen af samlivet forbliver ægtefællernes aktiver adskilt, indtil de indgår en ny aftale og vælger et nyt formueforhold. Separationens bortfald får kun retsvirkninger for tredjemand, hvis ægtefællerne indgår en ny aftale og får den tinglyst efter fremgangsmåden i artikel 3.103 i civillovbogen (*Civilinis kodeksas*).

Har ægtefællerne været separeret i over et år, siden afgørelsen fik retskraft, kan hver ægtefælle søge om skilsmisse.

7 Hvad betyder det retlige begreb "omstødelse af ægteskab" i praksis?

Kun domstolene kan omstøde et ægteskab. Et ægteskab, som en domstol har erklæret ugyldigt, er ugyldigt fra begyndelsen. Retsvirkningerne af omstødelsen af et ægteskab (se punkt 9) afhænger af, om ægtefællerne eller i hvert fald en af dem handlede i god tro ved ægteskabets indgåelse. Under alle omstændigheder indeholder lovgivningen et værn for børns rettigheder, når de er født i et ægteskab, som er blevet omstødt (de anses for at være født i ægteskab). Parterne kan efter omstødelsen af deres ægteskab indgå et nyt ægteskab eller et registreret partnerskab.

8 Hvad er betingelserne for at få omstødt et ægteskab?

Et ægteskab omstødes, hvis følgende betingelser for at indgå ægteskab ikke er opfyldt:

Der kan kun indgås ægteskab med en person af det modsatte køn.

En mand og en kvinde indgår ægteskab af egen fri vilje. En eventuel trussel eller tvang, bedrag eller anden viljesmangel udgør et grundlag for at omstøde ægteskabet.

Ægteskab kan indgås af personer, der på dagen for indgåelsen er fyldt 18 år. På anmodning af en person, der ønsker at gifte sig, før vedkommende er fyldt 18 år, kan retten nedsætte aldersgrænsen for at give samtykke til indgåelse af ægteskab for den pågældende ved en forenklet procedure, dog ikke med mere end to år. Graviditet er en vigtig begrundelse for at sænke aldersgrænsen for samtykke til ægteskab. Er en kvinde gravid, kan retten tillade ægteskab, før kvinden er fyldt 16 år.

En person, som er umyndiggjort ved en retskraftig dom, må ikke indgå ægteskab. Hvis det kommer frem, at der er rejst en sag om umyndiggørelse af en af parterne i et planlagt ægteskab, skal vielsen udsættes, indtil dommen i den pågældende sag foreligger.

En person, der er gift og ikke har opnået skilsmisse efter den lovbestemte procedure, må ikke indgå et nyt ægteskab.

Ægteskab mellem forældre og børn, adoptivforældre og adoptivbørn, bedsteforældre og børnebørn, søskende eller halvsøskende, fætre og kusiner, onkler og niecer samt tanter/mostre og nevøer er forbudt.

Et proformaægteskab kan også omstødes. Et ægteskab, som blot er indgået for syns skyld og uden hensigt om at skabe et retligt familieforhold, kan omstødes på begæring af hver ægtefælle eller af det offentlige.

Et ægteskab kan omstødes, hvis det ikke blev indgået frivilligt. En ægtefælle kan begære omstødelse, hvis den pågældende kan bevise, at han/hun på tidspunktet for ægteskabets indgåelse ikke forstod betydningen af sine handlinger eller ikke kunne kontrollere dem. En ægtefælle, som blev tvunget til at gifte sig under trusler om vold eller som følge af bedrageri, kan også begære omstødelse.

En ægtefælle, som gav samtykke til ægteskab på grund af en væsentlig fejlagtig antagelse, kan begære ægteskabet omstødt. En fejl anses for væsentlig, hvis den vedrører omstændigheder i forbindelse med den anden part, som – hvis de havde været kendt – ville have afholdt den pågældende fra at indgå ægteskabet. Fejlen formodes at være væsentlig, hvis den vedrører: i) den anden parts sundhed eller en seksuel abnormitet, der umuliggør et normalt familieliv eller ii) en alvorlig lovovertrædelse, den anden part har begået.

9 Hvilke retlige følger har omstødelsen af et ægteskab?

Børn i et ægteskab, som efterfølgende blev omstødt, anses for at være født i ægteskab. Hvis begge ægtefæller handlede i god tro, dvs. de kendte ikke og kunne ikke have kendt til hindringerne for deres ægteskab, er retsvirkningerne af deres ægteskab – selv om det blev erklæret ugyldigt – de samme som for et gyldigt ægteskab med undtagelse af arveretten. Det skal fremgå af rettens dom, at der er ført bevis for, at ægtefællerne handlede i god tro.

Retsvirkningerne af en omstødelse, hvor en eller begge ægtefælle(r) handlede i ond tro: Hvis kun en af parterne handlede i god tro, er de rettigheder, den pågældende får ved et ugyldigt ægteskab, de samme som for en gift person. Hvis begge parter handlede i ond tro, giver det ugyldige ægteskab ingen af parterne gifte personers rettigheder eller forpligtelser. De har hver især ret til at få deres egne aktiver tilbage, bl.a. gaver til den anden part. Har den ægtefælle, som handlede i god tro, behov for underholdsbidrag, har vedkommende ret til at fremsætte begæring om, at den ægtefælle, som handlede i ond tro, pålægges at betale underholdsbidrag i en periode på højst tre år. Beløbet skal fastsættes af retten under hensyntagen til begge parter økonomiske situation. Retten kan pålægge den pågældende at betale månedlige ydelser eller et engangsbetrag. Såfremt en af parternes økonomiske situation ændrer sig, kan den pågældende fremsætte begæring for retten om at få underholdsbidraget forhøjet, nedsat eller bragt til ophør. Et pålæg om at betale underholdsbidrag til den ægtefælle, der handlede i god tro, ophører automatisk, hvis den pågældende indgår et nyt ægteskab, eller ved udgangen af den treårige periode, hvor der skal betales underholdsbidrag.

10 Findes der udenretslige alternativer til løsning af spørgsmål vedrørende skilsmisse?

I litauisk lovgivning er der ikke foreskrevet alternative udenretslige metoder til løsning af problemer i forbindelse med en skilsmisse, så disse kan kun løses ad rettens vej.

11 Til hvilken instans skal jeg indgive min ansøgning (begæring) om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min ansøgning?

En begæring om skilsmisse efter ægtefællernes fælles overenskomst skal indgives til byretten (*apylinkės teismas*) i den retskreds, hvor en af ægtefællerne har bopæl. I begæringen skal begrundelsen for skilsmissen angives og eventuelt andre oplysninger, jf. artikel 384 i retsplejeloven (*Civilinio proceso kodeksas*), og det skal anføres, hvordan sagsøger vil opfylde sine forpligtelser over for den anden ægtefælle og deres mindreårige børn.

En begæring om skilsmisse efter anmodning fra en af ægtefællerne skal indgives til byretten i den retskreds, hvor sagsøgeren har bopæl.

En begæring om skilsmisse på grund af en af ægtefællernes ansvarspådragende adfærd skal indgives til byretten i den retskreds, hvor sagsøgte har bopæl. Hvis sagsøger har mindreårige børn, der bor hos vedkommende, kan skilsmissebegæringen også indgives til byretten i den retskreds, hvor sagsøger har bopæl.

En begæring om omstødelse af ægteskabet skal indgives til retten i den retskreds, hvor de sagsøgte eller en af de sagsøgte har bopæl.

Begæring om separation behandles af retten i den retskreds, hvor sagsøgte har bopæl.

12 Kan jeg få helt eller delvis fri proces?

Republikken Litauens lovgivning om statsgaranteret retshjælp (*Lietuvos Respublikos Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) omfatter tilbud om gratis retshjælp til lavtlønnede. Denne retshjælp dækker også familieretlige sager.

13 Er det muligt at anke en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab?

Ja. En afgørelse vedrørende skilsmisse/omstødelse af ægteskab kan appelleres i overensstemmelse med de almindelige regler om iværksættelse af appel.

14 Hvad er fremgangsmåden, hvis jeg ønsker at få en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden EU-medlemsstat, anerkendt i denne medlemsstat?

En retsafgørelse om skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab, som er truffet i en anden medlemsstat, anerkendes i Republikken Litauen i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003. Ifølge denne forordning anerkendes retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, i andre medlemsstater uden særlige procedurer.

15 Hvilken domstol skal jeg rette henvendelse til for at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en retsafgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i sådanne tilfælde?

Ifølge Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 kan en berettiget part gøre indsigelse mod, at en afgørelse om skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab, der er truffet i en anden medlemsstat, anerkendes i Republikken Litauen.

I overensstemmelse med artikel 21 i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 kan en berettiget part indgive en anmodning til byretten (*apylinkės teismas*) om, at en dom afsagt i en anden medlemsstat ikke skal anerkendes i Litauen.

En person, mod hvem en retsafgørelse søges anerkendt, kan også gøre indsigelse mod, at den anerkendes i Litauen, hvis der allerede er indledt en anerkendelsessag og efter byrettens afgørelse om at anerkende dommen. I overensstemmelse hermed kan sagsøgte gøre indsigelse mod, at dommen i den pågældende sag anerkendes i Litauen, ved at appellere byrettens afgørelse om at anerkende den. Byrettens afgørelse om anerkendelse af en dom, der er afsagt i en anden medlemsstat, kan appelleres til regionsretten (*apygardos teismas*), jf. artikel 33 i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003.

Sagsøgte kan gøre indsigelse mod anerkendelsen af en dom, der er afsagt i en anden medlemsstat, af de grunde til ikke-ankendelse, der er fastsat i artikel 22 i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003.

16 Hvilken skilsmisselovgivning anvender domstolene i skilsmissegager mellem ægtefæller, der ikke har bopæl i denne medlemsstat, eller som har forskellig nationalitet?

Separation og skilsmisse reguleres af lovgivningen på ægtefællernes sædvanlige bopæl. Hvis ægtefællerne ikke har en fælles sædvanlig bopæl, finder lovgivningen i det land, hvor de havde deres sidste fælles sædvanlige bopæl, eller i mangel heraf lovgivningen i domstolens land, anvendelse. Såfremt lovgivningen i det land, hvor begge ægtefæller er statsborgere, ikke tillader skilsmisse eller stiller særlige betingelser for skilsmisse, kan en skilsmisse opnås efter lovgivningen i Republikken Litauen, hvis en af ægtefællerne også er statsborger i Litauen eller har sin sædvanlige bopæl i Litauen.

Sidste opdatering: 21/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Medlemslandene med ansvar for at forvalte siderne om nationale forhold er i gang med at opdatere noget af indholdet på dette website som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Hvis du støder på indhold, som endnu ikke afspejler Storbritanniens udtræden, er det en fejl og vil blive rettet.